

ných rokoch nadväzuje aj pracovné kontakty s partnerskými múzeami v Čechách, Slovinsku, Chorvátsku, Francúzsku.

Múzeum školstva a pedagogiky za 40 rokov svojej existencie prešlo zložitou cestou vývoja, ale neustálym hľadaním optimálnych foriem a metód prezentácie našlo svoju vlastnú nezameniteľnú tvár, sformovalo sa v konsolidovanú múzejnú inštitúciu a významným spôsobom prispieva k poznávaniu a prezentácii našej školskej minulosti. Predstavuje významný článok siete múzeí a galérií na Slovensku.

Vladimír Michalička

Informácia o pripravovanej elektronickej učebnici metodológie pedagogického výskumu

Je známe, že elektronické vzdelávanie a uplatňovanie informačno-komunikačných technológií je nevyhnutnou súčasťou moderného vzdelávacieho procesu. Na rozdiel od prírodných vied v oblasti humanitných vied, konkrétne aj v oblasti metodológie pedagogického výskumu elektronicke učebnice u nás absentujú. Túto medzeru sa usiluje vyplniť tím pracovníkov z Katedry pedagogiky Pedagogickej fakulty v spolupráci s Katedrou základov a vyučovania informatiky Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave, ktorý rieši projekt KEGA pod názvom *Elektronická učebnica metodológie pedagogického výskumu*. Vedúcim riešiteľom projektu je prof. PhDr. Peter Gavora, CSc., spolupracovníkmi sú PaedDr. Lujza Koldeová, PhD. a Mgr. Darina Dvorská z PdF UK a PaedDr. Janka Pekárová a PaedDr. Milan Moravčík z FMFI UK.

Cieľom projektu je vypracovať elektronicnú učebnicu metodológie pedagogického výskumu pre študentov učiteľských fakúlt v rámci bakalárskeho a magisterského štúdia. Na jej vypracovanie mali autori viaceré dôvody. Metodológia výskumu je predmetom štúdia na viacerých univerzitách v rámci tzv. učiteľského základu a vystupuje i v mnohých študijných odboroch ako samostatný kurz. Vychádzajúc z vlastných skúseností, vieme, že kurz metodológie výskumu nemá veľkú popularitu medzi študentmi, pretože patrí k náročným disciplinám. Navyše, študenti majú častokrát problémy aplikovať teoretické vedomosti z metodológie vo vlastnej výskumnej praxi, čo badať pri vypracovávaní seminárnych, bakalárskych a magisterských prác. Autori projektu chcú formou elektronickej učebnice štúdium metodológie výskumu uľahčiť, zatraktívniť a motivovať študentov k učeniu sa.

Pokiaľ ide o obsahovú stránku, učebnica bude pokrývať všetky základné zložky metodológie výskumu. Vzhľadom na kapacitné možnosti sa však nebude zaoberať kvalitatívnym výskumom. Autori sa zamerajú na vysvetlenie základných metodologických východísk, na vymedzenie pojmov veda a výskum, budú charakterizovať znaky vedeckej práce, vedecký jazyk a uvedú porovnanie kvantitatívneho a kvalitatívneho výskumu. Ďalšia časť učebnice sa bude venovať výskumnému problému, výskumným otázkam, premenným, hypotézam, výskumnej vzorke, ako aj reliabilite a validite výskumu. Obsahom ďalších častí bude etická stránka výskumného procesu a informačná príprava študenta na výskum. Jadro učebnice budú tvoriť najčastejšie používané výskumné metódy: pozorovanie, dotazník, škálovanie, interview, testy, sociometria, sémantický diferenciál a experiment. V učebnici nebudú chýbať ani časti o spracovaní, prezentácii a interpretácii výskumných dát. Súčasťou učebnice bude aj slovník metodologických pojmov, ktorý bude slúžiť nielen na vysvetlenie pojmov, ale aj na fixáciu učiva. Odborné pojmy v slovníku budú prepojené s výkladovým textom, takže študent sa kliknutím na daný pojem vo výkladovom texte dostane na jeho definíciu v slovníku. Samozrejme, slovník sa bude dať otvoriť aj samostatne.

Tematické časti budú mať jednotnú *štruktúru*. Po výkladovom texte budú nasledovať ukážky, príklady a interaktívne cvičenia. Ukážky budú autentické s využitím audio- alebo videonahrávok, napr. študent si môže vypočuť audionahrávku interview výskumníka s respondentom, ktorú môže potom analyzovať, alebo si pozrieť a vyskúšať elektronický dotazník. V učebnici bude aj niekoľko výskumných štúdií napísaných poprednými autormi, aby sa študent oboznámil s obsahom a formou typickej výskumnej štúdie. Študenti budú mať možnosť precvičiť si nadobudnuté teoretické poznatky a utvrdiť si ich v praktických úlohách a cvičeniach, ktoré budú nasledovať v závere každej časti výkladového textu, pričom dostanú spätnú väzbu o správnosti alebo nesprávnosti svojho riešenia aj s konkrétnym vysvetlením chýb. Napríklad si môžu vyskúšať tvorbu hypotéz, vyhodnotiť skupinu subjektov za pomoci sociometrickej metódy, vyplniť cloze test, alebo tvoriť rôzne typy otázok do dotazníka a pod. Zámerom autorov je vytvoriť *vizuálne zaujímavú* a atraktívnu učebnicu. Text bude prehľadne členený a bude doplnený ilustračným materiálom, ako sú obrázky, fotografie, tabuľky, grafy a schémy. Vizualne prostriedky upútajú pozornosť študenta a uľahčia pochopenie učiva. *Navigácia v učebnici* bude možná dvomi spôsobmi, pomocou menu alebo pomocou myšlienkového mapy.

Zámerom autorov je vypracovať učebnicu, ktorá bude prístupná čo najširšiemu okruhu študentov. Z tohto dôvodu nebude klásť vyššie požiadavky na elektronickú gramotnosť používateľov, bude určená všetkým, ktorí ovládajú základné zručnosti práce s počítačom a internetom. Po ukončení a odskúšaní

koncom roka 2010 bude učebnica študentom a aj ostatným záujemcom o danú problematiku dostupná na niektorom zo serverov Univerzity Komenského. Čitateľov časopisu PEDAGOGIKA.SK budeme o prístupe k učebnici informovať.

Lujza Koldeová